

สารสำนักหอสมุดกลาง ปีที่ 17 ฉบับที่ 7 ประจำปีครั้งแรกเดือนเมษายน 2544

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้รับการรับรองมาตรฐาน
ระบบคุณภาพ ISO 9002 ในส่วนงานบริการห้องสมุด ณ วันที่ 22 กันยายน 2543

มหาจักรีสิรินธรสดุดี

2 เมษายน 2544

เรียงดวงดาวพรราวฟ้าคราคืนค่ำ	เป็นลำน่านกานท์ก้องอนอักษรสาร
แจ่มสุพรรณฉีกักราดอกบาน	ฉิดจรัสตระการบนพานทอง
ด้วยความรักความภักดีสุดชีวิต	ผสานจิตเป็นหนึ่งนารามทั้งผอง
จำเรียงถ้อยร้อยบุปผามาลัยกรอง	ผสานทำนองเสนาะอันดนตรีไทย

ถวายองค์สมเด็จพระเทพรัตนฯ
ราชริยาวัตรงามซึ่งถึงไหนไหน
พระอัจฉริยภาพงามซึ่งตราตรึงใจ
พระเมตตาแผ่ไปทั่วนครา
วโรกาสมหามงคลสมัย
อัญเชิญให้เทพสถิตทุกทิศา
ขอพรชัยพระศรีตรัยรัตนา
ให้พระองค์ทรงปรีดาสถาพร

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า
ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักฯ
ชวนพิศ สุคันสนีย์-ประพันธ์

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด

การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด ครั้งที่ 7/2544 วันที่ 5 เมษายน 2544
สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

☐ การฝึกอบรม

- ฝ่ายห้องสมุดวิทยาเขต จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การปฏิบัติการโดยระบบคอมพิวเตอร์ และระบบ Network” เพื่อพัฒนาศักยภาพของฝ่ายห้องสมุดวิทยาเขต ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการฝึกอบรมของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะเวลาการฝึกอบรมระหว่างเดือน เมษายน – สิงหาคม 2544 ณ หน่วยประสานงานเทคนิค ชั้น 4 ฝ่ายห้องสมุดวิทยาเขต

☐ ฐานข้อมูลหนังสือ

- สำนักหอสมุดกลาง มีข้อมูลบรรณานุกรมหนังสืออยู่ในฐานข้อมูล ~~OPAC~~ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเดือนมีนาคม 2544 ดังนี้
 - หนังสือภาษาต่างประเทศ มี 44,742 ชื่อเรื่อง จำนวน 84,405 เล่ม
 - หนังสือภาษาไทย มี 38,334 ชื่อเรื่อง จำนวน 242,205 เล่ม

ข่าวบุคลากร

เปลี่ยนแปลงกรรมการดำเนินงานห้องสมุด

☐ โดยที่นายมาวิน ทาเวียง ได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวัสดุ วัสดุพิมพ์ และมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้ง นางสาวชนาพร พิทยาบุรณ์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย แทนนายมาวิน ทาเวียง แล้ว จึงให้นายมาวิน ทาเวียง พ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินงานห้องสมุด มหาวิทยาลัยจึงมีคำสั่งที่ 604/2544 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2544 แต่งตั้งให้นางสาวชนาพร พิทยาบุรณ์ เป็นกรรมการดำเนินงานห้องสมุดอีกตำแหน่งหนึ่ง

ข้าราชการประชุม สัมมนา

☐ สำนักหอสมุดกลางได้ส่งนางปิยาภรณ์ แก้วงาม บรรณารักษ์ 6 ฝ่ายบริการช่วยการค้นคว้าฯ เข้าร่วมประชุมคณะทำงานฝ่ายบริการสารสนเทศห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา ในวันศุกร์ที่ 20 เมษายน 2544 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุม 3106 ชั้น 1 อาคารบรรณสาร สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และคณะทำงานได้จัดรายการ “เสวนาปัญหาสิทธิกับผู้ให้บริการสารสนเทศห้องสมุด” โดย รศ.ดร.จักรกฤษณ์ กวรวพจน์ ระหว่างเวลา 09.00-11.00 น. ณ ห้องฉายภาพยนตร์ ชั้น 4 อาคารบรรณสาร ด้วย

☐ สำนักหอสมุดกลางได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาเรื่อง การปฏิบัติการระบบสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างวันที่ 9-11 เมษายน 2544 ณ Golden Sands Hotel อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

1. นางสาวธรรมา อินทร์รักษา บรรณารักษ์ชำนาญการ 8 หัวหน้าฝ่ายวารสารและเอกสาร

2. นางสาวพรสุข พงศ์วุฒิสักดิ์ บรรณารักษ์ชำนาญการ 8 ชั่วโมงฝ่ายบริการช่วยการ
ค้นคว้าฯ

3. นางสาวรจนา ดีภา บรรณารักษ์ 6 ชั่วโมงฝ่ายห้องสมุดวิทยาสภ

4. นางสาวอนงค์ ภู่อภิรมย์ บรรณารักษ์ 6 ชั่วโมงงานเอกสารลักษณะพิเศษ

5. นางนันทพร อุดมวินาศิลป์ บรรณารักษ์ 5 ฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ข้าราชการร่วมการแข่งขันกีฬา

☐ นายชาญณรงค์ กล่อมสกุล ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาสถาปณ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬานักการททบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 4-11 พฤษภาคม 2544 ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

หนังสือที่ได้รับรางวัล พ.ศ. 2544

หนังสือที่ได้รับรางวัลของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2544 มีดังนี้

▲ กลุ่มหนังสือสารคดี รางวัลดีเด่น ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย 3 รางวัล ได้แก่ เขียนถิ่นอันเดียว ของ ไก่วิท ตั้งตรงจิตร ลายน้ำทอง ของ วุฒิ
เฉลิม สงครามมิด วันญี่ปุ่นบุกไทย ของ สรศักดิ์ แห่งศลา

▲ กลุ่มหนังสือนวนิยาย

รางวัลดีเด่น คนข้ามฝัน ของ ประชาคม อุณาชัย

รางวัลชมเชย พระอาทิตย์ขึ้นแรม ของ สมัยลร แสงกระจ่าง ภูแสนดาว ของ ดวงตะวัน
สิงห์สาโท ของ วัฒน วรรณยางกูร

▲ กลุ่มหนังสือกวีนิพนธ์ รางวัลดีเด่น ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย แคดบ่าระบาชู้ง ของ เดือนแรม ปลายเรื่อง นิทานคำกาพย์ มงคลสูตรของ
เนวรัตน์ (ทองรมย์) พลเดช ฝันกลางไฟ ของ ประสพโชค เอ็นเท

▲ กลุ่มหนังสือรวมเรื่องสั้น รางวัลดีเด่น ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ความน่าจะเป็นของ ปราบดา หยุ่น เมืองได้อูโมงค์ ของ ประชาคม อุณาชัย

▲ กลุ่มหนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน อายุ 3-5 ปี

รางวัลดีเด่น ข้าวโพดพันธุ์พลอ ของ ภัทรวลี นิ่มนวล

รางวัลชมเชย ไคโนเสาร์ขาโกง ของ วิริยะ อิริสิงท เอ๊ะ ! หางของใคร ของ เกวิก ชื่นพันธ์

▲ กลุ่มหนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ 6-11 ปี

หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กเล็ก

รางวัลดีเด่น ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ใต้เดือนน้อยกับรากฝอย ของ ชัยรัตน์ สุชาติบุญมาก

● หนังสือสารคดีสำหรับเด็ก

รางวัลดีเด่น ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ของ ทิพย์วรรณ แสงศรี

▲ กลุ่มหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น อายุ 12-14 ปี

● หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น อายุ 12-14 ปี

รางวัลดีเด่น คุณปู่แวนดาโต ของ ชมิษฐ์ แสงกระจ่าง

รางวัลชมเชย คนตัดไม้ ของ ปางบุญ

● หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น อายุ 12-14 ปี

รางวัลดีเด่นและรางวัลชมเชย ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัล

● หนังสือคำประพันธ์สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นอายุ 12-14 ปี

รางวัลดีเด่น นาฏลีลาดอกไม้ ของ วันรวิ รุ่งแสง

รางวัลชมเชย นิทานสงครามของ รัชญา วิเศษแพทยา ผากเรือไว้ในอ้อมกอดฝัน
ฟ้าและแผ่นดิน ของ จุฬาลักษณ์ วัณณ ของ วันเนาว์ ยูเด็น

▲ กลุ่มหนังสือการ์ตูน

รางวัลดีเด่น สระสนุก ของ ปรีดา บุญญจันทร์

รางวัลชมเชย ต้นไม้ไผ่ของ พรทิพย์ รามสูต ปลา ของ จุฬาลักษณ์ และคณะ
มนุษย์ต้นไม้ของ นิรันดร์ บุญจันทร์

▲ กลุ่มหนังสือเยาวชน

● หนังสือเยาวชนทั่วไป

รางวัลดีเด่น กนกยอีสาน : สารานุกรมสมุนไพร เล่ม 4 ของ รศ.ดร.วงศ์ถิตย์ นัฏกุล
และคณะ

รางวัลชมเชย พระที่นั่งทรงผนวช ของ น.อ. ปากน้ำ ภูเก็ต ของ สุดารา สุอานา และ
คณะ สมุดภาพประวัติศาสตร์ศิลปะสยามประเทศ ศิลปะสมัยกรุงศรีอยุธยา ของ น.อ.
ปากน้ำ

● หนังสือเยาวชนสำหรับเด็ก

รางวัลดีเด่น นิทานจากลานไผ่ ของ ศิริมาดา สุวรรณโณ

รางวัลชมเชย ช้างน้อยแสนซน ของ เกิก ยืนพันธ์ ตัวเลขไทยไก่เขียว ของ รักนิศา
หนังสือพิชชา ของ วิริยะ สิริสิงห์

🔔 การประกันคุณภาพในมหาวิทยาลัย 🔔 (ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ชวนพิศ สุคันธนี
บรรณารักษ์ชำนาญการ 8
ฝ่ายวารสารและเอกสาร

คุณภาพ (Quality) = คุณสมบัติทุกประการของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบสนองความต้องการและสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) = การทำให้งานในหน่วยงานมีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ และทำให้โรงงานหรือหน่วยงานมีกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการที่ได้คุณภาพมาตรฐาน โดยมีการนำระบบการประกันคุณภาพเข้ามาใช้ในหน่วยงานหรือในโรงงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการว่าจะได้ผลผลิต หรือบริการที่มีคุณภาพ

ที่มาของการประกันคุณภาพ

ปัจจุบันมีการทำประกันคุณภาพกันมากขึ้น สาเหตุมาจากการรับวัฒนธรรมตะวันตกที่ทำกันมานานแล้ว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นเกิดจากระบบคุณภาพ ISO ที่สำคัญเกิดจากการแข่งขันการจัดอันดับ (Ranking) ของสถาบันอุดมศึกษา และท้ายสุดที่เป็นผลลัพธ์คือ ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค คือ ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

ทำไมจึงต้องทำประกันคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา

1. ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของทุกมหาวิทยาลัย มิใช่เติบโตในเชิงปริมาณเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ดังนั้นทบวงมหาวิทยาลัยจึงประกาศนโยบายคุณภาพเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ในหมวด 6 ว่า สถาบันการศึกษาต้องทำระบบการประกันคุณภาพ และต้องรายงานให้ทราบทุกปี ตลอดจนมีการตรวจประเมินทุก 5 ปี
3. สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจึงกำหนดเป็นนโยบายประกันคุณภาพขึ้น
4. ห้องสมุด สำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการ ศูนย์บรรณสาร สำนักบรรณสารฯ สังกัดมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามนโยบาย

ทำไมห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องทำประกันคุณภาพ

ห้องสมุดจะถูกกระทบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ในอนาคตอันใกล้นี้ คือ

1. ระบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไป จากศูนย์กลางอยู่ที่อาจารย์ เป็นศูนย์กลางอยู่ที่นักศึกษา (Student Center)
2. บทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงไป จากห้องสมุดระบบเดิม (Traditional Library) เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Learning Center)
3. คำว่า "E" หรือ "Electronics" เข้ามามีบทบาทมากในห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้แก่

E - ELECTRONICS LIBRARY / DIGITAL LIBRARY / CYBRARY

E - BOOK

E - JOURNAL

E - DATABASES

E - SERVICE

E - TEACHING

E - LEARNING

E - CONOMICS FOR LIBRARY

4. การบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ งบประมาณลดลง และคนไม่เพิ่มขึ้น
ดังนั้นจึงต้อง

- คำนึงถึงความคุ้มค่า (Optimization)
- มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (Resources Sharing)
- มีการรวมกลุ่มเพื่อให้มีอำนาจต่อรอง (Consortia)
- มีการแสวงหาบริการที่มีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Service)
- มีการซื้อสิ่งของสำเร็จรูป ไม่ต้องทำเอง (Ready Made)
- มีการรื้อปรับโครงสร้างองค์กร (Reengineering)
- มีการลด - ละ - เลิก

5. การพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องต้องทำโดยเร่งด่วน เพื่อ

- เพิ่มประสิทธิภาพคนที่เหลืออยู่ (เพราะไม่ได้อัตราเพิ่ม)
- ปรับเปลี่ยนแนวความคิดเดิมของบุคลากรห้องสมุด
- เพิ่มพูนความรู้ด้านภาษา และเทคโนโลยี
- พัฒนาเรื่องจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน และการให้บริการ

6. การนำระบบการประกันคุณภาพ และกิจกรรมคุณภาพเข้ามาใช้ในห้องสมุดเป็น
เรื่องที่ต้องกระทำ

ดังนั้นมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงประกาศนโยบายคุณภาพ เช่น มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ประกาศนโยบายคุณภาพ " รามคำแหงมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริการอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพรับใช้สังคมและประเทศชาติ "

มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เปรียบเสมือนโรงงานหนึ่ง ที่ประกอบไปด้วยฟันเฟืองต่าง ๆ
ตั้งแต่

- คณะ / ภาควิชาต่าง ๆ
- หน่วยงานระดับกองในสำนักงานอธิการบดี
- ศูนย์ สถาบัน สำนักต่าง ๆ

ฟันเฟืองแต่ละตัวมีหน้าที่แตกต่างกันไปตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ต้องอาศัยซึ่ง
กันและกัน และมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ในแต่ละฟันเฟืองใหญ่จะประกอบไปด้วยฟันเฟืองเล็กหลาย
ตัว ซึ่งคือ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานทุกคน ดังนั้นถ้าขาดคนใดคนหนึ่ง ฟันเฟืองก็จะไม่เดิน นั่นหมายถึง
การประกันคุณภาพในมหาวิทยาลัย หรือในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เช่น สำนักหอสมุด
จึงเป็นเรื่องของ " ทุกคน "

ทพววมหาวิทยาลัยกับนโยบายการประกันคุณภาพ

ทพววมหาวิทยาลัยประกาศนโยบายให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ สร้างระบบการประกันคุณภาพ โดยให้อิสระในการเลือกระบบ และให้กรอบขององค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ คือ

1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน
2. การเรียนการสอน
3. กิจกรรมนักศึกษา
4. การวิจัย
5. การบริการวิชาการแก่สังคม
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. การบริหารจัดการ
8. การเงินและงบประมาณ
9. กลไกการประกันคุณภาพ

โดยแต่ละมหาวิทยาลัย สามารถปรับขยายภายในกรอบได้ตามความเหมาะสมภารกิจ และธรรมชาติของแต่ละองค์กร

ระบบการประกันคุณภาพ

ระบบการประกันคุณภาพมีหลายระบบด้วยกัน ที่เป็นที่รู้จักกัน ได้แก่

1. ISO 9000 คือข้อกำหนดในการบริหารงานเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพให้กับลูกค้า โดยประกอบด้วยมาตรฐานสำคัญ 3 มาตรฐาน คือ ISO 9001 ISO 9002 ISO 9003 และระบบที่นำมาใช้ในการประกันคุณภาพทางการศึกษาและการให้บริการ คือ ISO 9002

2. TQM (Total Quality Management) คือ การบริหารงานโดยรวม เน้นการบริหารงานคุณภาพเป็นคณะบุคคล หรือกลุ่มบุคคล เป็นการบริหารงานทั่วทั้งองค์กร

3. กิจกรรม 5 ส เป็นกิจกรรมพื้นฐานก่อนดำเนินการระบบคุณภาพอื่น ๆ

กิจกรรม 5 ส ประกอบด้วย

ส - สะสาง

ส - สะดวก

ส - สะอาด

ส - สุขอนามัย

ส - สร้างลักษณะนิสัย

4. การรีออกแบบองค์กร (Reengineering) คือการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานของหน่วยงานทั้งโครงสร้าง โดยจัดกลุ่มงานที่มีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจกระทำทั้งองค์กร หรือเพียงบางส่วนขององค์กรก่อนก็ได้

5. ระบบ IPO (Input Process Output) โดยการกำหนดองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบของการดำเนินงาน และองค์ประกอบของผลลัพธ์

การเลือกระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลือก

- ระบบ IPO
- พัฒนาองค์ประกอบ 13 องค์ประกอบ

การตรวจประเมินคุณภาพ (Quality Assessment)

- เป็นการประเมินเพื่อตัดสิน หรือมี Judgement
- ประเมินกับมาตรฐานหรือข้อกำหนด หรือดัชนีบ่งชี้ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพ
- มีการตัดสินเป็นคะแนน หรือเป็นระดับ เช่น Major Minor หรือ เป็นเพียง Comment ว่าผ่านหรือไม่ผ่าน

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง